

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

5. De necessaria, Legis internæ conjunctione. Thema. In dextera ejus
ignea lex. Deut. 33.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO V.

IN REGULAM I. SUMMARI.

De necessaria Legis internæ & externæ conjunctione

T H E M A.

In dextera ejus ignea Lex. Deut. 33.

Quemadmodum Lex vetus per Deum nomothetam & Legislatorem supremum lata, duo requirebat; scilicet Legem timoris & Legem scriptam in tabulis. I. Legem timoris: Ideo enim Dominus in monte Sina Legem inter ignes & fulgetra tradidit, ad terrorem populo Hebræo incutiendum: Unde & dicitur ignea Lex: Dominus in Sinai venit, & in dextera ejus ignea Lex. Deut. 33. 2. II. Legem scriptam in tabulis lapideis: Sine quibus populus adeo numerosus regi nequivisset. Ideo enim Dei digito scripta, & Arca ad perpetuam memoriam imposita atque asservata fuit.

Deinde quemadmodum Lex nova per Christum Legislatorem nostrum data, duo postulat, Legem internam

Charitatis, & Legem conscriptam ab Apostolis & Evangelistis. I. Legem internam Charitatis: quam promittit olim Deus per Jeremiam c. 31. *Non est Testamentum, quod disponam Domui Israel, post dies illos, dicit Dominus; dabo Leges meas in mentem eorum, & in corde eorum perscribam eas.* De eadem Christus Dominus loquitur: Luca c. 12. 49. *Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut accendatur.* Et S. Paulus 2. Corinth. 3. *Epistola estus Christi, ministrata à nobis & scripta non atramento; sed Spiritu Dei vivi, non in tabula lapideis; sed in tabulis cordis carnalibus.* 2. Legem externam: Quam ideo Deus conscribi in Evangelio voluit, & Spiritus Sanctus Scripturis sacris inspiravit.

Pari modo S. Fundator noster Regula 1. asserit nobis necessariam esse geminam Legem, internam & externam, quarum altera ab altera separari non debeat.

Quod

Quod præfenti exhortatione declarabimus.

I. Lex externa corpus, Lex interna, anima. I. Primum argumentum, quo conjunctionem Legis internæ Charitatis, cum externa Legge scripta, necessariam esse probamus, est, quod Lex interna sit quasi anima; Lex externa verò, quasi corpus. Sicut autem corpus humanum animæ conjunctum, visu, auditu, gressu, loquela, aliisque potentis & actibus pollere cernimus; ita separatum ab anima, vitæ expers, sine gressu, sine motu, sine loquela & operatione, trunci instar procumbere videmus. Haud ab simili ratione, Lex externa, instar corporis inanimati obscura latebit in chartis, nec operantem movebit ad opus, si deficit anima, Lex scilicet interna Charitatis: quæ operatur omnia in omnibus.

Hæc omne onus, suave, & jugum, leve reddit. Unde verè Apostolus. 1. Timoth. 1. *Lex, ait, iusto non est posita, sed iniusto.* Iustus enim, Gratiæ & Charitate præditus, onus Legis non sentit, & quasi Lex non esset, & absque hac ageret, quòd nunc agit per Legem. Hæc verò sublatâ, Leges seu Regulæ, mortui corporis instar, graves admodum ac difficiles videntur. Silentium arduum, mortificatio amara, opera singula, conformia Regulæ, perquam molesta. Adde & restitue Charitatem, fiat conjunctio utriusque Legis, & mox omnia amara dulcescent, aspera planabuntur, gravia, molestæque alleviabuntur. Aspicite Matres, quantas

molestias amore prolis subeunt: An non omnia amor faciliat? Aspicite Mercatores, Milites, Atlicos, quam ardua tolerant? Sed an non omnia vincit amor? Haud aliter accedit in Religione. Si adsit Charitas, omnia sustinet, omnia perfert, omnia vincit.

II. Alterum argumentum priori affine, conjunctionis utriusque Legis necessitatem suadens est: quòd de Constitutionibus ac Regulis nostris quodammodo allerere valeamus, id, quod de sacris Literis edixit Apostolus. 2. Corinth. 3. 6. *Litera occidit, Spiritus autem vivificat.* Litera, id est Regula in chartis exarata Spiritu Charitatis non animata occidit, dum à peccatis, nec præservat, nec contra ea præmunit: *Spiritus autem vivificat, dum vitam, vigorem, & alacritatem tribuit; & magnam propensionem atque inclinationem Religiosis communicat.* Declarari id potest verbis prædicti Apostoli de se fatentis in Epistol. ad Roman. cap. 7. *Video aham Legem in membrum meum, repugnantem Legi mentis meæ & captivantem me in Lege peccati, quæ est in membris meis.* Ubi inlinuat, propensiones esse etiam Leges, & quidem, sicut propensio, quæ est in membris, movet, impellit, captivat, seu in captivitatem ducit peccati: Ita propensio voluntatis, amoris & charitatis, quàm Spiritus S. visceribus nostris imprimit, potentissima Lex est, quæ ad omne bonum impellit, in captivitatem Dei pertrahit, & ad difficultates in via Dei occurrentes,

N 3

gene-

II. Lex externa, litera est, interna, Spiritus.

generosè superandas inclinat & movet. *Fortis enim ut mors est dilectio.* Cant. 2. Necessariò igitur litera cum Spiritu conjungenda est, nec hæc ab illo, separanda.

Sanè *Litera* hæc & *Spiritus*, seu *Regula* & *Charitas*, velut duo poli, aut axes sunt; quibus tota Societatis machina, in ordine suo, constanter volvitur: & in revolutione sua non exorbitat. *Litera* & *Spiritus* gemini oculi sunt, quibus purè Deum & proximum, illius gloriam, hujus salutem æternam respicimus, nec alter absque altero sufficit. *Litera* & *Spiritus* velut duæ rotæ sunt quibus Societas innixa, gloriæ divinæ cursum, per mundum trahit, quarum vel unâ sublatâ, eundem hære & collabescere necesse est. *Litera* & *Spiritus* sunt veluti duæ Legis tabulæ, velut duo candelabra, in Domo Societatis lucentia, velut duæ alæ, quibus in montem perfectionis evolandum est: velut duo brachia, quibus animæ nostræ Sponsam amplectimur; dicimurque vicissim cum Sponsa; *Lava ejus sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me.* *Litera* & *Spiritus*, velut duo luminaria magna sunt, ut præfixæ diei prosperitatis & nocti adversitatis, nosque in utraque ducant & illuminent; *Litera* ut Luna *Spiritus* ut Sol, lunæ lumen & splendorem communicans. Denique *Litera* & *Spiritus* bina sunt scalæ cœlestis sustentacula; & *Regulæ* veluti totidem gradus, sive per quos Patriarcha Jacob Angelos, sive per quos S. Romualdus Religiosos ascendentes & descendentes conspexit; ascendentes ad Deum per orationem & contemplationem;

descendentes ad proximum, per opera charitatis & misericordiæ.

Atque ex his omnibus, conjunctionis utriusque Legis elucet necessitas; cum non minùs hæc, quàm prædicta omnia, magno cum detrimento separentur.

III. Argumentum tertium defumitur ex medicina. Nam exterior *Regula* nostra, *Medicina* est, quæ morbi ex seculo in hæc Tyrocini domum illati curantur: At vis sanativa & medicinali efficacia est *Lex interna Charitatis*. Reperiuntur in Apothecis nonnunquam capsulæ, & vasa pharmacia instructa; sed veteribus, obsoletis, & virtute privatis; similis his est *Regula externa* per se solam sumpta: illa pharmacum est; sed vi curativâ privatum. Junge *Legem internam Charitatis*, & perfectâ sanitate te beabit. Esto veneris in hæc Domum, tot morbis oppressus, ut in te cadat illud *Isaia c. 1. 6. A planta pedis, usque ad verticem non est in eo sanitas.* Caput labore vertigine superbiæ, manus & pedes arthritide acedie, os anhelitu fetente fordidorum discursuum fetore, cancrum geras in pectore, & dirum apostema in corde: non terribor. non desperabo de sanitate, modò constanter utaris alexipharmaco *Regulæ externæ*, cum *Legge Charitatis internæ* conjuncto.

Tametsi venias ad hoc Tyrocinium variis vulneribus sauciatus, & ita quidem; ut merito *Isaia* te, ut olim gentem suam, deplorat, dicens: *Vulnus & livor & plaga tumens: l. c.* Sit vulneratum caput, sit vulnus in brachiis & pedibus, sit plaga etiam in visceribus &

III.
Lex
terna
de
bitis
in
terna
o
bulla.

IV.
Lex
ex
terna
de
bitis
in
terna
o
bulla.

pra-

præcordiis: Non timebo, non abiciam
animum de salute tua; modò circumli-
gari te patriaris; Et ~~in~~ te non qua-
dret: *Vulnus & livor & plaga tumens;*
& non es circumligata, nec curata medi-
camine, nec fota oleo. Quænam verò
sunt fasciæ, quarum defectum adeò de-
plorat Propheta? Richardus de S. Vi-
ctore Tract. 3. p. 1. de statu inter Hom.
c. 1. ait. *Intelligimus autem ligamina in*
mandatis, curamenta in muneribus, fomenta
in promissis. Mandata nostra, Regula
*nostræ sunt; quæ offerunt nobis ligami-
na; sed vis constringendi & ligandi, ut*
non hiant amplius, sed coeant vulnera;
Lex est internæ Charitatis. Non ter-
reor vulneribus tuis: Sis vulnus unum
& plaga tumens per totum; sed si non
sis circumligatus; si negligas fasciam
Regulæ, tunc perhorresco.

IV.
Lex ex-
terna de-
bilis. in-
terna ro-
bulla.

IV. Argumentum quartum ex eo
petitur, quod Lex interna externæ vis
lit & efficacia. Etenim 1. Si Lex ex-
terna, ut Superiore exhortatione me-
minimus, sepes est, Societatem circum-
dans & protegens, hujus fulcrum & su-
stentaculum est, Lex interna Charita-
tis, quo sublato, sepem omnem concul-
cari & dissipari necesse est. 2. Si Lex
externa antemurale est, ejus calx est,
Lex interna Charitatis, sine qua in la-
pidum acervum resolvitur. 3. Si Lex
externa vinculum est, hujus nervus, &
robur est, Lex interna Charitatis, sine
quo, veluti festuca rumpitur. 4. Si Lex
externa clypeus est, ejus soliditas &
impenetrabilitas est Lex interna Cha-
ritatis, sine quâ, ceræ mollis instar per-
ditur. 5. Si Lex externa nostrum

est quasi deuteronomium, ejus vis &
energia est, Lex interna Charitatis, si-
ne quâ, facile transilitur & contemni-
tur. 6. Si Lex externa Virga Moysis
est, ejus potestas & vis operatoria, est
Lex interna Charitatis. sine qua signum
nullum editur. 7. Si denique Lex ex-
terna est columna nubis & ignis, diu,
notisque nos dirigens ad terram pro-
missionis, nubis hujus & ignis, candor,
ardor & lux, Lex est interna Charita-
tis. sine quâ hæretur in tenebris, nec in
via perfectionis, nec in itinere ad cele-
stem promissionis terram procedi-
tur.

Quapropter, Charissimi, cum nec
Lex interna absque externa, nec hæc
absque illa nobis sufficiat, ut offendi-
mus aptè utramque copulemus, utram-
que amemus, utramque custodiamus.
1. Utramque tanquam corpus & ani-
mam, omne onus leve reddentem, ora-
nia operantem jungamus, nec altera
ram ab altera separemus. 2. Utramque
tanquam literam & Spiritum, Regu-
lam cum Charitate, vinculo indissolu-
bili connectamus, veluti duos polos, bi-
nos oculos, geminas rotas, duas tabulas,
duo candelabra, duo luminaria, duo
scalæ cœlestis seu perfectionis sustenta-
cula, per quæ ad Deum scalæ innixum a-
scendamus. 3. Utramque tanquam a-
nimæ medicam in morbis, tanquam
fasciam & ligaturam in vulneribus, pro
sanitatis recuperatione adhibeamus.
4. Utramque tanquam sepem firmam,
tanquam antemurale munitum, tan-
quam vinculum robustum, tanquam
clypeum impenetrabilem, tanquam
Deum

Deuteronomium, Virgam Moysis, visos contra Adversarios defendet ac
columnam Nubis & Ignis conserve- denique in coelestem promissionis cor-
mus & sequamur: Illa enim nos du- ram. lacte & melle divino ma-
cet, illa lumen affundet, perfectio- nantem feliciter intro-
nis obstacula detegit, devia ostendit, concordet reddet, atque indi-
ducet.

REGULA II. SUMMARI.
DE FINE SOCIETATIS.
EXHORTATIO I.
IN EANDEM REGULAM.
De fine Societatis JESU.

T H E M A.

*Nunc verò liberati à peccato, servi autem facti Deo, habetis
fructum vestrum in sanctificationem; finem verò
vitam eternam. Rom. 6. 22.*

VEL:

Finis hujus Societatis est, &c. Reg. 2. Summ.

QUONIAM finem suum appetunt: quaedam in eum naturæ instinctu feruntur, ac moventur: quaedam præviâ cognitione finis, motu & actione liberâ, in eum tendunt. Res animâ carentes, & animantia cætera, ipso naturæ pondere, aut instinctu in fines suos, moderante Authore naturæ, feruntur. & nunquam omnino aberrant: Homines verò, præviâ cognitione seipsum in finem suum movent: Sed hoc vel maximè est dolendum, feras animantes, cæteraque Conditoris opera, nunquam à fine suo aberrare; Homines verò, ratione eminentes, ita à fine suo plerumque deflectere, & res inanissimas sectarij

I.
Finis no-
stet in ha-
vita salus
& perfe-
ctio.